Zemědělský poradce/zemědělská poradkyně pro ekologické zemědělství (kód: 41-137-R)

Autorizující orgán: Ministerstvo zemědělství
Skupina oborů: Zemědělství a lesnictví (kód: 41)
Týká se povolání:
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 6

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace v legislativě týkající se ekologického zemědělství	5
Navrhování technologie pěstování zemědělských plodin v ekologickém zemědělství	6
Orientace ve zpeněžování a možnostech odbytu ekologické produkce	6
Orientace v požadavcích pro nakládání s vodou, odpady, krmivy a rostlinnými produkty	5
Řízení výživy a krmení v ekologických chovech hospodářských zvířat	6
Posuzování technologie krmení a ustájení a navrhování opatření v ekologických chovech hospodářských zvířat	6
Posuzování plemenářské práce, reprodukce a péče o zdraví v ekologických chovech hospodářských zvířat	6
Vedení prvotní evidence v ekologickém zemědělství	5
Orientace v dotační politice EU a ČR vztahující se k ekologickému zemědělství	6
Posouzení podmínek kontrol podmíněnosti	6
Zpracování, prezentace a obhajoba poradenského projektu pro ekologickou farmu	6

Platnost standardu

Standard je platný od: 18.08.2021 do: 20.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace v legislativě týkající se ekologického zemědělství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Prokázat znalost právních předpisů pro ekologické zemědělství v ČR (zákon č. 242/2000 Sb., vyhláška 16/2006 Sb., NR (ES) č. 834/2007, NK. č. 889/2008), ve znění platných předpisů, včetně platných metodických pokynů Ministerstva zemědělství	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Navrhování technologie pěstování zemědělských plodin v ekologickém zemědělství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat pětiletý osevní sled při zadané struktuře zemědělských plodin – pšenice, ječmen, brambory, víceleté a jednoleté pícniny	Praktické předvedení
b) Vysvětlit pojem bonitovaná půdně-ekologická jednotka (BPEJ), definovat půdní typy/druhy a jejich návaznost na úrodnost	Písemné ověření
c) Vysvětlit pojem půdní úrodnost a způsoby jejího udržování a zvyšování v ekologickém zemědělství	Písemné ověření
d) Zhodnotit vliv zjištěných povětrnostních podmínek na růst a vývoj plodin; provést prognózu opatření za vegetace s ohledem na předpověď počasí u jedné ze zadaných skupin plodin – obilniny, okopaniny, pícniny	Praktické předvedení
e) Zhodnotit bilanci organické hmoty a živin v půdě a jejich doplňování v ekologickém zemědělství	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Vysvětlit principy ochrany rostlin v ekologickém zemědělství a prokázat znalost zásad a postupů pro eliminaci kontaminace bioprodukce pesticidními látkami z konvenčního zemědělství	Písemné a ústní ověření
g) Navrhnout předseťovou přípravu od sklizně dané předplodiny do setí, sázení u dvou zemědělských plodin, z toho jedné obilniny, při zadaných půdních a klimatických podmínkách, včetně doporučeného zpracování půdy vhodnou technikou, navržení výživy, ochrany zakládaného porostu a stanovení hloubky setí, sázení a výsevku na hektar bio a jiných osiv	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Zhodnotit situaci na konkrétním pozemku z pohledu zpracování půdy a založení porostu, určit vyskytující se plevele a škodlivé činitele; posoudit způsob přípravy a založení porostu a navrhnout další pěstební opatření	Praktické předvedení
i) Uvést faktory ovlivňující příjem živin a určit nejznámější příznaky nedostatku nebo nadbytku základních živin a mikroelementů u základních zemědělských plodin a jejich vliv na produkční ukazatele porostů a výslednou kvalitu rostlinných komodit	Praktické předvedení a ústní ověření
j) Vysvětlit zásady zakládání a ošetřování travních porostů, produkce objemných krmiv a krmných plodin	Ústní ověření
k) Zpracovat návrh nejvhodnější technologie sklizně dvou zemědělských plodin, z toho jedné obilniny, sestavit sklizňovou linku a popsat posklizňové ošetření sklizené produkce, případně její konzervace	Praktické předvedení a ústní ověření
l) Stanovit v porostu plodiny stupeň zralosti, odhadnout termín začátku sklizně a navrhnout nejvhodnější technologie sklizně, včetně posklizňového ošetření	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace ve zpeněžování a možnostech odbytu ekologické produkce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat způsoby zpeněžování jatečných zvířat a vyjmenovat faktory ovlivňující optimální realizaci, popsat zásady systému SEUROP s ohledem na druh a kategorie hospodářských zvířat	Ústní ověření
b) Popsat zpěněžování a možnosti odbytu rostlinných produktů	Ústní ověření
c) Provést kalkulaci rentability produkce hlavních komodit v daném podniku, orientovat se v realizačních cenách obilnin, mléka, masa a dalších produktů ekologického zemědělství	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích pro nakládání s vodou, odpady, krmivy a rostlinnými produkty

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat pravidla pro nakládání s krmivy a rostlinnými produkty určenými pro potravinářské využití	Písemné a ústní ověření
b) Popsat základní požadavky pro hospodaření s vodou (havarijní plán, povolení k odběru vody, povolení k vypouštění vody, výpočet bilance spotřeby vody, základní hodnocení rizika ekologické újmy)	Písemné a ústní ověření
c) Popsat základní požadavky pro nakládání s odpady	Písemné a ústní ověření
d) Vysvětlit pojem ekologické újmy pro hospodaření s vodou	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Řízení výživy a krmení v ekologických chovech hospodářských zvířat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat jednotlivé živiny a vysvětlit jejich význam v krmných dávkách pro jednotlivé druhy a kategorie hospodářských zvířat	Ústní ověření
b) Charakterizovat krmiva, případně možnosti využití konvenčních krmiv, pro jednotlivé druhy a kategorie hospodářských zvířat, popsat zásady pro jejich získávání, zakládání, skladování a zkrmování	Ústní ověření
c) Zhodnotit úroveň výživy a techniky krmení (na základě předložené evidence a kontroly ve stáji), zhodnotit základní nedostatky a chyby v konkrétním chovu a navrhnout zlepšující opatření	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Navrhnout krmnou dávku pro zadanou kategorii hospodářských zvířat	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování technologie krmení a ustájení a navrhování opatření v ekologických chovech hospodářských zvířat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat různé systémy ustájení a technologie krmení a napájení pro jednotlivé druhy a kategorie zvířat, charakterizovat způsoby odklizení, uskladnění, likvidace či využití výkalů zvířat	Ústní ověření
b) Zhodnotit konkrétní systém ustájení a technologii chovu a navrhnout opatření pro jednotlivé druhy a kategorie zvířat v zemědělském podniku	Praktické předvedení
c) Vypočítat a zhodnotit obrat stáda zadaného chovu	Praktické předvedení
d) Vysvětlit působení jednotlivých systémů ustájení na produkční ukazatele, ekonomiku chovu a welfare	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posuzování plemenářské práce, reprodukce a péče o zdraví v ekologických chovech hospodářských zvířat

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyhodnotit aktuální situaci plemenářské práce podle předložených dat konkrétního stáda, popsat a charakterizovat vyskytující se problémy, stanovit vhodné způsoby nápravy zjištěných nedostatků	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Popsat výběr plemeníků z hlediska chovného cíle a ekonomické efektivnosti	Ústní ověření
c) Popsat specifika reprodukce a péče o zdraví (povolené, zakázané postupy) v ekologickém chovu	Ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Vedení prvotní evidence v ekologickém zemědělství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat význam dostupných databází a informačních systémů na Portálu farmáře	Ústní ověření
b) Vyjmenovat povinné údaje v záznamech o používání hnojiv a přípravků na ochranu rostlin; provést záznam aplikace do předložené evidence	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Charakterizovat povinné údaje v IZR (Integrovaný zemědělský registr)	Písemné a ústní ověření
d) Uvést zásady a význam dalších evidencí v ekologickém chovu zvířat	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v dotační politice EU a ČR vztahující se k ekologickému zemědělství

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat přímé platby, jejich základní principy, způsoby podání žádosti a požadavky na žadatele u jednotlivých složek přímých plateb	Ústní ověření
b) Popsat priority Programu rozvoje venkova, jeho jednotlivá opatření, požadavky na žadatele, způsoby podání žádosti o dotaci	Ústní ověření
c) Zjistit u konkrétního žadatele možnost čerpání dotací, určit dotační tituly, stanovit výši a určit závazky pro žadatele, které z toho vyplynou	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Posouzení podmínek kontrol podmíněnosti

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Charakterizovat význam a základní princip kontrol podmíněnosti (CC)	Ústní ověření
b) Představit přehled aktuálně platných požadavků kontroly podmíněnosti ve vztahu ke standardům Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a jednotlivým povinným požadavkům na hospodaření (PPH)	Písemné a ústní ověření
c) Posoudit na modelové situaci konkrétní nedodržení CC při pěstování rostlin na ekologické farmě, a to z hlediska Dobrého zemědělského a environmentálního stavu (DZES) a povinných požadavků na hospodaření (PPH). Zhodnotit dopady a navrhnout nápravná opatření při tomto nedodržení legislativy	Praktické předvedení
d) Posoudit na modelové situaci konkrétní nedodržení CC v chovu zvířat z hlediska standardů welfare zvířat, zhodnotit dopady a navrhnout nápravná opatření při tomto nedodržení legislativy	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Zpracování, prezentace a obhajoba poradenského projektu pro ekologickou farmu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zpracovat poradenský projekt pro ekologickou farmu	Praktické předvedení
b) Prezentovat a obhájit řešení navržená v projektu	Ústní obhajoba přinesené práce

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, je oprávněna předčasně ukončit zkoušku, pokud vyhodnotí, že v důsledku činnosti uchazeče bezprostředně došlo k ohrožení nebo bezprostředně hrozí nebezpečí ohrožení zdraví, života a majetku či životního prostředí. Zdůvodnění předčasného ukončení zkoušky uvede autorizovaná osoba do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Uchazeč může ukončit zkoušku kdykoliv v jejím průběhu, a to na vlastní žádost.

Zdravotní způsobilost pro vykonání zkoušky není vyžadována.
Zkouška se bude konat v průběhu vegetačního období. Některá kritéria budou ověřována přímo na zadaném konkrétním pozemku nebo ve stáji. V chovu hospodářských zvířat budou znalosti ověřovány především z oblasti chovu dojnic, výkrmu skotu a prasat. Pro účely ověřování byly stanoveny tyto skupiny základních plodin: obilniny, olejniny, okopaniny, víceleté a jednoleté pícniny.

U kritérií s písemným a ústním ověřením uchazeč nejprve zpracuje zadané úkoly písemně a následně bude zkoušející ověřovat schopnost aplikace poznatků a porozumění formou rozhovoru s uchazečem.

U kompetence „Navrhování technologie pěstování zemědělských plodin v ekologickém zemědělství“ bude kritérium e) ověřeno na základě předložené evidence hnojiv a pěstovaných plodin, kritérium l) bude ověřeno v porostu plodiny na poli.
U kompetence „Řízení výživy a krmení v ekologických chovech hospodářských zvířat“ bude kritérium c) ověřeno v konkrétním chovu a u kritéria d) bude konkretizována kategorie zvířat (dojnice a výkrm skotu a prasat) a krmiva včetně obsahu živin.
U kompetence „Posuzování plemenářské práce, reprodukce a péče o zdraví v ekologických chovech hospodářských zvířat“ bude kritérium b) posuzováno v konkrétním chovu hospodářských zvířat.

Uchazeč může během zkoušky za účelem vyhledání podkladů používat jakékoliv tištěné nebo elektronické pomůcky, včetně připojení k internetu.

Součástí zkoušky je obhajoba projektu zadaného autorizovanou osobou v rozsahu 10 až 15 minut. Projekt je založen na řešení praktického poradenského úkolu na ekologicky zaměřené farmě, např. řešení doporučení agrotechnických opatření pro zvýšení výnosu dané plodiny, podání žádosti o dotaci apod. Uchazeč zpracuje projekt před vykonáním zkoušky a odevzdá ho nejpozději 10 dnů před vykonáním zkoušky. Pro zpracování projektu se doporučuje tato struktura: název projektu, základní informace o projektu, cíl projektu, vlastní práce, doporučení pro praxi, závěr. Minimální rozsah projektu je 10 stran formátu A4, formu jeho předání (písemně, elektronicky) určuje autorizovaná osoba.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před zkušební komisí složenou ze 2 členů, kteří jsou autorizovanými fyzickými osobami s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci nebo autorizovanými zástupci autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Vysokoškolské vzdělání v oblasti zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělského poradenství se zaměřením na ekologické zemědělství.
b) Vědecká hodnost v oboru zemědělství a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti zemědělského poradenství se zaměřením na ekologické zemědělství.

Další požadavky:
Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci Lektor dalšího vzdělávání (75-001-T), může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost autorizujícímu orgánu, a to předložením dokladu nebo dokladů o získání odborné způsobilosti v souladu s hodnoticím standardem této profesní kvalifikace, nebo takovým postupem, který je v souladu s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu této profesní kvalifikace autorizujícím orgánem stanoven.

Žádost o udělení autorizace naleznete na internetových stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo zemědělství, www.eagri.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkušební místnost vybavená počítačem s připojením na internet
- zařízení umožňující elektronickou prezentaci projektu
- ekologicky zaměřený zemědělský subjekt s pozemky pro pěstování minimálně dvou hlavních druhů zemědělských plodin
- ekologicky zaměřený zemědělský subjekt s chovem hospodářských zvířat
- zajištění přístupu na „Portál farmáře“
- evidence hnojiv a přípravků na ochranu rostlin, evidence v chovu zvířat

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Zajištění vhodných prostor pro provádění zkoušky prokazuje žadatel odpovídajícím dokladem (např. výpis z katastru nemovitostí, nájemní smlouva, dohoda) umožňujícím jejich užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 60 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 10 až 12 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Doba trvání písemné části zkoušky jednoho uchazeče je 180 minut. Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro zemědělství, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Česká zemědělská univerzita v Praze
Integrovaná střední škola Cheb
Kontrola ekologického zemědělství, o. p. s.